

З А К О Н

О ТУРИЗМУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се планирање и развој туризма, услови и начин обављања делатности путничких, односно туристичких агенција, угоститељске делатности, наутичке делатности, као и пружање услуга у туризму.

Члан 2.

Уређење односа у области туризма заснива се на начелима:

- 1) интегралног развоја туризма и комплементарних делатности као чинилаца укупног привредног и друштвеног развоја;
- 2) уређивања туризма као скупа специфичних делатности усмерених на стварање, понуду и коришћење услуга и роба које чине туристички производ;
- 3) одрживог развоја туризма;
- 4) обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга у туризму;
- 5) заштите националне економије, корисника туристичког производа и туристичких професија.

Члан 3.

Делатности и услуге из члана 1. овог закона обављају се и пружају у складу са овим законом, другим законима, прописима донетим на основу овог закона и других закона, добрим пословним обичајима и узансама.

Члан 4.

Делатности и услуге из члана 1. овог закона могу да обављају предузећа, друга правна лица и предузетници који су уписани у одговарајући регистар, као и физичка лица у случајевима утврђеним овим законом.

Привредни субјекти и лица из става 1. овог члана дужни су да утврђују и наплаћују исте цене за пружене услуге домаћим и страним држављанима.

II ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Члан 5.

Планирање и развој туризма обухвата: интегрално планирање развоја туризма; проглашење и одрживо коришћење туристичких простора; просторно организовање и координацију активности органа и служби, јавних, привредних и других субјеката на унапређењу развоја туризма; промоцију туризма Републике Србије; истраживање туристичког тржишта и развој туристичких информационих система; подстицање развоја туризма.

Интегрално планирање

Члан 6.

Интегрално планирање обезбеђује се у оквиру Стратегије просторног развоја Републике Србије и Стратегије развоја туризма Републике Србије.

Стратегију развоја туризма Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија) доноси Влада Републике Србије на предлог министарства надлежног за послове туризма (у даљем тексту: министарство).

Стратегија се реализује путем програма интегралног развоја туризма и комплементарних делатности туристичких регија, програма развоја посебних видова туризма, као и Стратегије промоције туризма.

Аутономна покрајина и општина, односно град у оквиру својих надлежности доносе програм развоја туризма у складу са Стратегијом, као и програм промотивних активности у складу са Стратегијом промоције туризма, уз сагласност министарства.

Члан 7.

Акта из члана 6. став 3. овог закона доноси Влада Републике Србије на предлог министарства, по претходно прибављеном мишљењу других органа и организација надлежних за одговарајућу област.

Средства за израду акта из става 1. овог члана обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Простори од значаја за туризам и њихово одрживо коришћење

Члан 8.

У складу са Стратегијом просторног развоја Републике Србије и Стратегијом, делови река и језера са приобаљем, земљиште и предели уређене природе, излетишта, простори високих планина који су погодни за уређење скијалишта, амбијенталне и просторно-културно-

историјске целине, знаменита места, као и мање просторне целине са израженим рекреативним, атрактивним и пејзажним одликама, могу се прогласити за просторе од значаја за развој туризма (у даљем тексту: туристички простор).

Ако се туристички простор налази у заштићеном природном добру или на подручју непокретног културног добра, примењиваће се одредбе закона којима се уређује заштита ових простора.

Члан 9.

Акт о проглашењу туристичког простора доноси Влада Републике Србије, на предлог министарства.

Предлог из става 1. овог члана садржи процену оправданости за проглашење туристичког простора.

Акт о проглашењу туристичког простора нарочито садржи: назив и опис туристичког простора, површину и границе, податке о власништву, попис катастарских парцела, а за подручја веће површине детаљан опис граница са картографским приказом одговарајуће размере, као и обавезе у погледу очувања, заштите и развоја простора.

Члан 10.

Туристички простор или његов део може се путем јавног тендера дати на коришћење привредном субјекту за обављање делатности из члана 1. овог закона.

На поступак јавног тендера за давање на коришћење туристичког простора из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређују концесије.

Јавни тендер из става 1. овог члана расписује и спроводи министарство.

Акт о давању туристичког простора на коришћење доноси Влада Републике Србије, на предлог министарства.

Актом из става 4. овог члана одређују се нарочито: субјект коме се туристички простор даје на коришћење; границе и површина туристичког простора; услови и време коришћења, као и обавезе у погледу очувања, заштите, развоја и одрживог коришћења туристичког простора.

Привредни субјект из става 1. овог члана једанпут годишње доставља министарству извештај о извршавању обавеза у погледу очувања, заштите, развоја и одрживог коришћења туристичког простора.

Просторна организованост туризма

Туристичка регија

Члан 11.

Туристичка регија јесте географска и функционална просторна целина са одређеним именом, обликована природним и створеним туристичким вредностима, на којој се може формирати интегрална туристичка понуда.

Туристичка регија мора да испуњава следеће услове:

- 1) најмање 1.000 лежаја у основним смештајним капацитетима;
- 2) најмање 150.000 ноћења остварених у претходној календарској години;
- 3) да има основану туристичку организацију на нивоу туристичке регије;
- 4) да има основане туристичко-информативне центре у најмање два туристичка места.

Члан 12.

Туристичка регија утврђује се актом министра надлежног за послове туризма (у даљем тексту: министар), на предлог општина, односно града (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе).

Предлог из става 1. овог члана садржи податке о испуњености услова из члана 11. став 2. овог закона.

Акт из става 1. овог члана издаје се са важношћу од пет година.

Министарство води регистар туристичких регија.

Акт из става 1. овог члана је коначан у управном поступку.

Туристичко место

Члан 13.

Туристичко место представља организациону и функционалну целину са формираном туристичком понудом, природним, културним, историјским и другим знаменитостима значајним за туризам, комуналном, саобраћајном и туристичком инфраструктуром, као и објектима и другим садржајима за смештај и боравак туриста.

Члан 14.

Туристичка места се разврставају у категорије од I - IV, актом министра, на захтев јединице локалне самоуправе.

Акт о одређивању категорије туристичког места доноси се на предлог комисије за категоризацију туристичких места, коју именује министар и издаје се са важношћу од пет година.

Комисија проверава испуњеност прописаних услова за разврставање туристичких места у категорије, сачињава записник о своме раду и даје министру предлог за разврставање у одговарајућу категорију.

Министарство води регистар туристичких места.

Акт из става 1. овог члана је коначан у управном поступку.

Министар прописује критеријуме за одређивање категорије туристичког места, начин и поступак одређивања и промене категорије, као и садржај регистра туристичких места.

Подстицајне мере

Члан 15.

У циљу усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије обезбеђују се средства за:

1) учешће у финансирању израде одговарајућих просторних планова туристичких регија, програма развоја туризма и урбанистичких планова туристичких места у оквиру туристичких регија;

2) учешће у финансирању промотивних активности туристичких регија и туристичких места у земљи и иностранству;

3) учешће у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичких регија и туристичких места;

4) подстицање изградње туристичке инфраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајним за унапређење квалитета туристичке понуде;

5) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења.

Влада Републике Србије утврђује критеријуме, ближе услове, као и намену коришћења средстава из става 1. овог члана.

Члан 16.

Право коришћења средстава из члана 15. став 1. овог закона имају корисници који обезбеде сопствено учешће.

Уз захтев за доделу средстава корисници прилажу план за реализацију пројекта у складу са актом из члана 15. став 2. овог закона.

Министарство са корисником закључује уговор о коришћењу подстицајних средстава.

Туристичке организације

Члан 17.

Послове унапређења и промоције туризма обављају туристичке организације.

Члан 18.

Туристичка организација има статус правног лица.

Туристичка организација послује у складу са прописима о јавним службама и уписује се у одговарајући регистар.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у туристичким организацијама, примењују се прописи којима се уређују радни односи у државним органима.

Национална туристичка организација

Члан 19.

Послове унапређивања и промоције туризма, координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму на територији Републике Србије обавља Туристичка организација Србије (даљем тексту: ТОС), која се оснива овим законом.

Седиште ТОС-а је у Београду.

Члан 20.

Средства за оснивање и рад ТОС-а чине средства којима послује Туристичка организација Србије основана Законом о туризму ("Службени гласник РС", бр. 38/94 и 48/99), а која су у државној својини, утврђена билансом стања на дан 31.12.2004. године.

Члан 21.

ТОС обавља послове:

- 1) унапређења и промоције туризма Србије;
- 2) координирања активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму, који делују непосредно и посредно на унапређењу и промоцији туризма;
- 3) припреме и реализације Стратегије промоције туризма и годишњих планова и програма промотивних активности;
- 4) организовања истраживања туристичких тржишта за потребе промоције туризма Републике Србије;
- 5) обезбеђивања информативно - пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);

6) формирања и развијања јединственог туристичко - информационог система и његовог повезивања са другим информационим системима у земљи и иностранству;

7) прикупљања свих врста туристичких информација ради обавештавања јавности;

8) оснивања и организовања туристичких представништава у иностранству и информативних центара у земљи, самостално или у сарадњи са другим субјектима;

9) сарадње са националним туристичким организацијама других земаља, међународним и регионалним организацијама у области туризма и предлагања мера за учешће у мултинационалним и регионалним програмима и пројектима развоја и промоције туризма;

10) предлагања мера и активности за развој и промоцију туризма у туристички неразвијеним деловима Републике Србије;

11) утврђивања јединствених стандарда уређења, опреме и услуга у туристичко - информативним центрима на територији Републике Србије;

12) утврђивања програма постављања туристичке сигнализације и координирања активности туристичких организација и других субјеката за њено обезбеђење;

13) утврђивања програма и начина полагања стручног испита за туристичке аниматоре;

14) и друге активности којима се осигурава успешно спровођење унапређења и промоције туризма.

Послови из тачке 13) овог члана обављају се као поверени послови.

Члан 22.

Општи акти ТОС-а јесу статут и правилници.

Статутом ТОС-а ближе се уређују: делатност, средства за оснивање и рад, унутрашња организација, надлежност и начин рада органа ТОС-а, заступање и представљање, обавештавање запослених, сарадња са туристичким организацијама, међународна сарадња и друга питања значајна за рад ТОС-а.

Члан 23.

Средства за рад ТОС-а обезбеђују се из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) прихода остварених обављањем послова из оквира своје делатности;
- 3) донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица;
- 4) других извора, у складу са законом.

Органи ТОС-а

Члан 24.

Органи ТОС-а јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

Чланове управног и надзорног одбора и директора именује и разрешава Влада Републике Србије на предлог министра.

Органи ТОС-а именују се на период од четири године.

Члан 25.

Управни одбор има председника и десет чланова. У управни одбор именују се, поред представника министарства, представници туристичких предузећа и других организација, афирмисани научни радници у области туризма и представници запослених.

Управни одбор:

- 1) доноси статут ТОС-а;
- 2) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ТОС-а;
- 3) доноси пословник о свом раду;
- 4) усваја годишњи програм рада и програм туристичко-промотивне делатности;
- 5) усваја финансијски план и завршни рачун;
- 6) доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи;
- 7) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Акта из става 2. тач. 1) до 6) овог члана доносе се уз сагласност Владе Републике Србије.

Члан 26.

Надзорни одбор ТОС-а има три члана од којих је један представник министарства.

Надзорни одбор ТОС-а врши надзор над пословањем, прегледа годишњи обрачун и извештај о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима, доноси пословник о свом раду, врши и друге послове у складу са законом и статутом.

Управни и надзорни одбор најмање једном годишње подносе извештај о раду Влади Републике Србије преко министарства.

Члан 27.

Директора ТОС-а именује и разрешава Влада Републике Србије, на предлог министра.

Директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада и одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом.

Територијалне туристичке организације

Члан 28.

За територију аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине може основати туристичку организацију аутономне покрајине.

За подручје туристичке регије надлежни органи две или више јединица локалне самоуправе могу основати туристичку организацију регије.

За територију јединице локалне самоуправе надлежни орган може основати туристичку организацију општине, односно града или обављање тих послова поверити другом правном лицу.

Туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација регије

Члан 29.

Туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација регије обавља послове:

- 1) доноси годишње програме и планове промотивних активности у складу са Стратегијом промоције туризма, плановима и програмима ТОС-а;
- 2) координира активности, привредних и других субјеката у туризму на територији, односно подручју за које су основане;
- 3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности;
- 4) обезбеђује информативно - пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.);
- 5) друге активности у складу са оснивачким актом и статутом.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе

Члан 30.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове:

- 1) унапређења и промоције туризма јединице локалне самоуправе;

2) подстицања програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;

3) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу и промоцији туризма;

4) доноси годишњи програм и план промотивних активности у складу са Стратегијом промоције туризма, плановима и програмима ТОС-а;

5) обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, интернет презентација, сувенири итд.), а у сарадњи са надлежним органима и туристичке сигнализације за туристичка места;

6) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге активности значајне за туризам;

7) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;

8) формирања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);

9) друге активности у складу са оснивачким актом и статутом.

Члан 31.

У циљу успешнијег развоја туризма, а посебно у току припреме и трајања туристичке сезоне, у туристичким местима и туристичким регијама, надлежни органи јединица локалне самоуправе могу донети акт о заједничком раду и сарадњи органа, служби, предузећа, установа и других организација чији су оснивачи.

Координација активности из става 1. овог члана може бити поверена туристичкој организацији општине, града односно туристичке регије.

Члан 32.

Актом из члана 31. овог закона уређује се начин рада и поступак координације, одређује се место односно подручје и време трајања заједничког рада, као и органи, службе и друга лица која у њему учествују.

Непрофитна организација за оперативне, маркетиншке и промотивне послове

Члан 33.

Туристичке организације, уз сагласност оснивача, у циљу планирања, координације и управљања туристичким активностима, могу, са предузећима, другим правним лицима и предузетницима који обављају делатности из области саобраћаја, туризма, угоститељства, промета робе и услуга, културе, спорта, информисања, конгресних и сајамских активности, основати непрофитну организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове.

Делокруг рада и начин финансирања, као и међусобна права и обавезе оснивача из става 1. овог члана, уређују се уговором.

Туристичка сигнализација

Члан 34.

Туристички потенцијали, као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).

Министар прописује садржину и начин истицања туристичке сигнализације.

Туристичке организације старају се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације.

III БОРАВИШНА ТАКСА И ТУРИСТИЧКА НАКНАДА

Боравишна такса

Члан 35.

Боравишну таксу плаћа лице за сваки дан боравка у туристичком објекту за смештај, изван свог пребивалишта.

Члан 36.

Висину боравишне таксе утврђује јединица локалне самоуправе у зависности од категорије туристичког места или у различитој висини по деловима општине односно града у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Влада Републике Србије за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе.

Ако се туристички објекат за смештај не налази на територији туристичког места јединица локалне самоуправе, утврдиће висину боравишне таксе за најнижу категорију туристичког места.

Члан 37.

Боравишну таксу не плаћају:

- 1) деца до седам година старости;
- 2) лица упућена на бањско и климатско лечење односно специјализовану рехабилитацију од стране надлежне лекарске комисије;
- 3) лица која организовано бораве у туристичком објекту ради извођења истраживачких, еколошких и сличних акција, осим спортиста који се налазе на припремама и такмичењима;
- 4) страни држављани који су по међународним конвенцијама и споразумима ослобођени обавезе плаћања таксе;
- 5) лица која непрекидно бораве у објекту за смештај дуже од 30 дана.

Боравишну таксу умањену за 50% плаћају лица од седам до 15 година старости.

Лица из става 1. овог члана не плаћају боравишну таксу ако поднесу доказ о испуњавању услова утврђених у ставу 1. овог члана (чланска карта, потврда школе, односно организатора радних, истраживачких и еколошких акција, упут лекарске комисије и др.).

Члан 38.

Наплату боравишне таксе врше привредни субјекти и лица из члана 4. став 1. овог закона која пружају услуге смештаја (у даљем тексту: давалац смештаја).

Давалац смештаја наплаћује боравишну таксу истовремено са наплатом услуге смештаја.

Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе.

Члан 39.

Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно искаже износ боравишне таксе, а у случају из члана 37. овог закона да наведе основ ослобађања од плаћања боравишне таксе.

Члан 40.

Средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује у року од пет дана по истеку сваких 15 дана у месецу.

Члан 41.

Средства боравишне таксе су приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја и користе се за обезбеђивање информативно-пропагандног материјала којим

се промовишу туристичке вредности и културно наслеђе, за обезбеђивање туристичке сигнализације и за рад туристичко-информативних центара.

Туристичка накнада

Члан 42.

Туристичка накнада је новчани износ који се плаћа за коришћење погодности у обављању делатности на подручју туристичког места.

Члан 43.

Јединица локалне самоуправе на чијој територији је утврђен статус туристичког места може прописати обавезу плаћања туристичке накнаде уз сагласност министарства.

Обвезници плаћања накнаде из става 1. овог члана су привредни субјекти који обављају делатност путничких односно туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност, пружају услуге у туризму или обављају другу делатност непосредно повезану са туризмом.

Обвезници плаћања туристичке накнаде су и физичка лица која туристима издају куће, станове, апартмане и собе, као и власници кућа за одмор, у случајевима када своје куће издају трећим лицима.

Обавеза из става 1. овог члана односи се на лица која на територији туристичког места имају седиште или пословну јединицу.

Министар прописује врсте делатности из става 2. овог члана, разврстава их у групе по степену повезаности и утврђује начин плаћања туристичке накнаде.

Члан 44.

Туристичка накнада утврђује се посебно за правна лица, предузетнике и физичка лица, према категорији туристичког места, а у зависности од врсте делатности у коју је сврстан обвезник.

Јединица локалне самоуправе може утврдити туристичку накнаду у различитој висини по деловима туристичког места, односно зонама у којима се налази седиште или објект обвезника у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Влада Републике Србије, на предлог министарства, за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највећи и најнижи износ туристичке накнаде.

Члан 45.

Средства остварена од туристичке накнаде у висини од 80% приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су

наплаћена, а средства у висини од 20% приход су буџета Републике Србије и усмеравају се у Фонд за развој туризма.

Јединица локалне самоуправе средства из става 1. овог члана користи за изградњу туристичке инфраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера у туристичким местима.

Члан 46.

У погледу начина утврђивања боравишне таксе и туристичке накнаде, обрачунавања, застарелости, наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

IV ФОНД ЗА РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Члан 47.

Ради обезбеђивања материјалних услова за развој и промоцију туризма, Влада Републике Србије отвара буџетски Фонд за развој туризма (у даљем тексту: Фонд).

Фонд се отвара на неограничено време.

Фондом управља министарство.

Министарство може, уз сагласност Владе Републике Србије, стручне и финансијско-техничке послове Фонда поверити Фонду за развој Републике Србије, банци или другој стручној организацији.

Члан 48.

Фонд се финансира из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) 20% прихода од туристичке накнаде;
- 3) донација, зајмова и кредита из земље и иностранства;
- 4) других извора.

Коришћење средстава фонда

Члан 49.

Средства Фонда користе се за:

- 1) финансирање израде Стратегије развоја туризма, интегралних програма развоја туризма и комплементарних делатности туристичких регија, програма развоја посебних видова туризма као и Стратегије промоције туризма;

2) финансирање израде планова заштите и одрживог коришћења туристичких простора;

3) учешће у финансирању изградње туристичке инфраструктуре;

4) учешће у финансирању изградње, реконструкције и опремања смештајних капацитета и пратећих објеката у туризму;

5) учешће у финансирању стручног оспособљавања кадрова у стручним, научним и организацијама у области туризма;

6) учешће у финансирању активности националне туристичке организације, територијалних и локалних туристичких организација;

7) учешће у финансирању приоритетних инвестиционих програма и пројеката развоја из програма Фонда;

8) друге активности из области туризма, у складу са законом.

Влада Републике Србије ближе уређује начин коришћења средстава Фонда.

V ДЕЛАТНОСТ ПУТНИЧКИХ ОДНОСНО ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА

Појам

Члан 50.

Делатношћу путничких, односно туристичких агенција, у смислу овог закона, сматра се организовање, реализовање и продаја туристичких путовања, као и обављање других послова уобичајених у туристичком промету.

Туристичко путовање

Члан 51.

Туристичко путовање, у смислу овог закона, јесте унапред припремљена комбинација две или више услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге) у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, а продаје се по јединственој цени.

Туристичким путовањем сматра се и вишедневни боравак који укључује коришћење само услуга смештаја у одређеним терминима и временском трајању, које се нуде и продају по јединственој цени.

Издвојени обрачун или наплата појединачних услуга једног истог туристичког путовања не ослобађа путничку, односно туристичку агенцију или друго лице од обавеза прописаних овим законом.

Путничка агенција

Члан 52.

Путничка односно туристичка агенција је предузеће, друго правно лице односно предузетник које, у оквиру регистроване делатности путничких односно туристичких агенција обавља послове под условима прописаним овим законом, ради стицања добити (у даљем тексту: агенција).

Послови агенције

Члан 53.

Агенција може обављати послове:

- 1) организовања и реализовања путовања и боравка путника у земљи и иностранству (туристичка путовања);
- 2) понуде, продаје и посредовања у продаји туристичких путовања;
- 3) организовања прихвата путника;
- 4) организовања излета, туристичких разгледања, забавних програма и сл, као и посредовања у организовању скупова, сајмова, манифестација и спортских приредби;
- 5) пружања, односно посредовања у пружању услуга туристичких водича и туристичких аниматора;
- 6) прибављања путних исправа, резервација и продаја путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника;
- 7) резервације и продаје туристичких, угоститељских и других услуга везаних за путовање и боравак путника;
- 8) посредовања у издавању соба и других капацитета за смештај у својини физичког лица;
- 9) посредовања у пружању специфичних услуга посебних видова туризма;
- 10) посредовања у изнајмљивању возила туристима и путницима;
- 11) резервације и продаје карата за спортске, културне и друге приредбе и манифестације, посредовања у осигурању путника и пртљага, продаје туристичких публикација и др;
- 12) друге послове уобичајене у туристичком промету.

Пословница

Члан 54.

Пословница је пословна просторија у којој агенција непосредно пружа услуге корисницима и која испуњава услове техничке опремљености и друге прописане услове.

Пословницом, у смислу овог закона, не сматрају се пословне просторије које истовремено служе и за становање.

У пословници се обављају само послови из члана 53. овог закона.

Агенција је дужна да на улазу у пословницу истакне распоред радног времена и да га се придржава у свом пословању.

Агенција је дужна да у пословници држи решење о упису делатности у одговарајући регистар.

Кадрови

Члан 55.

У свакој пословници агенција мора имати најмање једног запосленог у својству руководиоца пословнице.

Руководилац пословнице мора да има најмање вишу стручну спрему туристичког, економског или другог друштвеног смера, знање једног страног језика и најмање једну годину радног искуства у предметној делатности.

Запослена лица у пословници која непосредно комуницирају са странкама морају имати најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и познавати најмање један страни језик.

Министар прописује ближе услове у погледу запослених лица, простора и опреме пословнице, као и остале услове за поједине врсте агенција.

Врсте агенција

Члан 56.

Према врсти послова које обављају агенције могу бити:

- 1) агенција - организатор туристичких путовања;
- 2) агенција - посредник.

Агенција - организатор туристичких путовања је предузеће које организује и спроводи туристичко путовање, непосредно га продаје или нуди на продају, односно обавља послове из члана 53. овог закона (у даљем тексту: организатор путовања).

Агенција - посредник је предузеће, друго правно лице или предузетник које продаје или нуди на продају туристичко путовање организатора путовања односно обавља послове из члана 53. став 1. тач. 2) - 12) овог закона.

Агенција обавља послове за које испуњава услове прописане овим законом.

Иностране туристичке агенције могу реализовати групна туристичка путовања у Републици Србији преко организатора путовања.

Члан 57.

Организатор путовања може бити:

- А);
- 1) организатор путовања у земљи и иностранству (категорија А);
  - 2) организатор путовања у земљи (категорија Б).

Лиценца

Члан 58.

Послови организовања туристичких путовања обављају се на основу акта о испуњености услова (лиценца), који доноси министар.

Лиценца категорије А издаје се за обављање послова организовања туристичких путовања у земљи и иностранству, а лиценца категорије Б за обављање послова организовања туристичких путовања у земљи.

Лиценца се издаје у року од 30 дана од дана подношења захтева, са важношћу од пет година.

Акт из става 1. овог члана је коначан у управном поступку.

Трошкове поступка из става 1. овог члана сноси подносилац захтева.

Министар прописује ближе услове и поступак за издавање и одузимање лиценце и утврђује висину трошкова поступка.

Члан 59.

Лиценца се издаје предузећу:

- 1) које је регистровано за обављање предметне делатности;
- 2) које има запослено најмање једно лице са вишом стручном спремом туристичког, економског или друштвеног смера и најмање једну годину радног искуства у предметној делатности;
- 3) које се не налази у поступку стечаја или ликвидације;
- 4) коме у последњих 12 месеци није одузета лиценца из разлога наведених у члану 61. став 1. овог закона и коме није изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје;
- 5) које има:
  - (1) полису осигурања за свако туристичко путовање, или

(2) полису осигурања у најнижем износу од 30.000 евра (организатор путовања у земљи и иностранству), односно у најнижем износу од 5.000 евра (организатор путовања у земљи), или

(3) обезбеђена средства у износу од 30.000 евра (организатор путовања у земљи и иностранству), односно у износу од 5.000 евра (организатор путовања у земљи), која се воде на посебном динарском или девизном рачуну, или

(4) гаранцију банке на износ од 30.000 евра (организатор путовања у земљи и иностранству), односно у на износ од 5.000 евра (организатор путовања у земљи);

6) које је утврдило опште услове путовања.

Полиса осигурања, гаранција банке, односно средства из става 1. тачка 5) овог члана користе се за повраћај путнику разлике између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга обухваћених програмом путовања и трошкова повратка путника у случају стечаја или привремене неликвидности организатора путовања.

Полису осигурања, средства и банкарску гаранцију у износима из става 1. тачка 5) овог члана, организатор путовања мора имати за све време важења лиценце.

Члан 60.

Лиценца престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донета;
- 2) брисањем из регистра туристичких агенција на основу захтева носиоца лиценце;
- 3) поделом предузећа, носиоца лиценце, на два или више предузећа.

Ако организатор путовања до истека рока важења акта о утврђивању испуњености услова за обављање послова организовања туристичких путовања не поднесе захтев за поновно добијање лиценце, биће брисан из регистра агенција којима је издата лиценца.

Акт о престанку важења лиценце из става 1. тачка 2) доноси министар.

Акт из става 3. овог члана је коначан у управном поступку.

Члан 61.

Министар доноси акт о одузимању лиценце ако:

- 1) организатор путовања у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 59. овог закона;

2) је организатору путовања у периоду важења лиценце други пут у року од две године изречена правоснажна казна за прекршај из члана 122. тач. 6), 7) и 8) овог закона;

3) су услед неизвршења или непотпуног извршења општих услова путовања или програма путовања наступиле теже последице по путника (угрожавање здравља путника; није обезбеђен смештај путника или повраћај путника у земљу; путници су задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања и др.).

Акт из става 1. овог члана је коначан у управном поступку.

Члан 62.

Министарство води регистре агенција којима је издата лиценца категорије А и Б.

У регистре туристичких агенција уписује се:

- 1) фирма предузећа коме је издата лиценца;
- 2) пословно седиште и адреса предузећа;
- 3) списак и адресе свих пословница;
- 4) назив осигуравајућег друштва и број полисе осигурања или назив банке и број гаранције, односно број рачуна на коме се воде средства из члана 59. став 1. тачка 5. овог закона;
- 5) број и датум донетог акта о испуњености услова за обављање послова туристичких путовања;
- 6) број лиценце.

Сваку промену података из става 2. тач. 1) - 4) овог члана агенција је дужна да пријави министарству најкасније у року од 15 дана од дана настале промене.

Члан 63.

Организатор путовања дужан је да утврди опште услове путовања и обезбеди програм путовања у писаној форми у складу са постојећим прописима.

Организатор путовања је дужан да се придржава утврђених општих услова путовања и програма путовања.

Општим условима путовања уређују се права и обавезе организатора путовања, права и обавезе путника, а нарочито права путника за случај отказа путовања, измене уговорене цене путовања, као и поступак, рокови и обавезе организатора путовања у вези са рекламацијом путника због неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања.

Програм путовања садржи следеће податке:

- 1) назив организатора путовања;

- 2) категорију и број лиценце;
- 3) место и датум почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима, ако је боравак у деловима;
- 4) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;
- 5) податке о врсти и локацији смештајног објекта, категорији према важећим прописима земље у којој се објект налази, односно нивоу комфора, врсти и начину услуживања obroка;
- 6) укупну цену путовања и услуге које су обухваћене том ценом, као и износе такса и накнада које се односе на одређене услуге, а које нису укључене у цену путовања;
- 7) посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, визне, административне и сл.);
- 8) минимални број путника ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.

Организатор путовања дужан је да путнику стави на располагање опште услове путовања и програм путовања у писаној форми.

Члан 64.

У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом туристичког путовања, организатор путовања дужан је да путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга, под условом да је путник ставио приговор у року од осам дана од дана завршетка путовања.

Организатор путовања је дужан да врати разлику из става 1. овог члана, у року одређеном општим условима путовања, односно програмом путовања, који не може бити дужи од 15 дана од дана подношења приговора путника.

Агенција посредник

Члан 65.

Када агенција посредник нуди на продају и продаје аранжман организатора путовања, дужна је да у програму путовања и уговору са путником назначи својство у коме наступа, наведе категорију и број лиценце организатора путовања и да путнику стави на располагање програм и опште услове путовања организатора путовања у писаној форми.

Члан 66.

Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечије

заштите, само за своје кориснике могу, у складу са својим статутом, организовати туристичко путовање у земљи, без сврхе стицања добити.

Туристичка путовања из става 1. овог члана не могу се јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима ових организација и установа.

Организације и установе из става 1. овог члана дужне су да свако туристичко путовање пријаве надлежном одељењу туристичке инспекције, према свом седишту, најкасније три дана пре отпочињања путовања.

VI УСЛУГЕ У ТУРИЗМУ

Члан 67.

Услугама у туризму, у смислу овог закона, сматрају се: услуге туристичких професија (услуге туристичког водича и услуге туристичког аниматора), специфичне услуге посебних видова туризма (ловни, конгресни, омладински и дечји и сеоски туризам) и услуге изнајмљивања возила.

1. Услуге туристичких професија

Услуге туристичког водича

Члан 68.

Туристички водич, у смислу овог закона, јесте физичко лице које по унапред утврђеном програму пружа туристима услуге показивања и стручног објашњавања: природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости.

Туристички водич при пружању услуга водича мора имати код себе легитимацију туристичког водича и носити прописану ознаку туристичког водича.

Члан 69.

Туристички водич мора да испуњава следеће услове: да је држављанин Републике Србије; да има пребивалиште на територији Републике Србије; најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и положен стручни испит за туристичког водича.

Стручни испит за туристичког водича полаже се пред комисијом коју образује министар.

Трошкове полагања испита сноси лице које полаже стручни испит.

Висину трошкова полагања стручног испита утврђује министар.

Министарство издаје уверење о положеном стручном испиту, легитимацију и ознаку и води регистар лица која су положила стручни испит за туристичког водича.

Члан 70.

Агенција је дужна да за пружање услуга туристичког водича ангажује само лице које испуњава услове из члана 69. став 1. овог закона.

Услуге туристичког водича, на територији Републике Србије, може да пружа само лице које испуњава услове из члана 69. став 1. овог закона.

Члан 71.

Не сматра се туристичким водичем, у смислу овог закона, стручно лице које показује, стручно објашњава или даје информације унутар пословног простора у коме ради (музеј, галерија, национални парк и др.), стручни радник организатора путовања који прати туристичку групу из места у место, водич у планинама, пећинама, лову и риболову, као и вођа или пратилац екскурзија или излета.

Члан 72.

Министар прописује програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича, прописује садржај регистра туристичких водича, као и облик, садржину легитимације и ознаке туристичког водича.

Члан 73.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе може прописати посебан програм полагања стручног испита за туристичког водича за подручје града, општине или појединих туристичких места (локални водич).

Локални водич може бити лице које испуњава услове из члана 69. став 1. овог закона и које има положен стручни испит из става 1. овог члана.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе, на предлог туристичке организације општине, односно града, а по претходно прибављеном мишљењу министарства, прописује програм и начин полагања стручног испита за локалног водича.

Трошкове полагања испита за локалног водича, сноси лице које полаже стручни испит.

Податке о лицима која су положила стручни испит за локалног водича орган из става 3. овог члана доставља ради евиденције министарству.

Члан 74.

Локални водич при обављању послова водича мора имати код себе легитимацију локалног водича и носити прописану ознаку локалног водича.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује садржај и начин вођења евиденције локалног водича, облик и садржај легитимације и ознаку локалног водича и утврђује висину трошкова полагања испита.

Услуге туристичког аниматора

Члан 75.

Туристички аниматор, у смислу овог закона, јесте физичко лице које осмишљава и остварује забавне, културне, спортско-рекреативне и друге програме усмерене на организовање слободног времена туриста.

Члан 76.

Туристички аниматор мора да испуњава следеће услове: да је пунолетан, да има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању, положен стручни испит за туристичког аниматора и да познаје најмање један страни језик.

Члан 77.

Стручни испит за туристичког аниматора полаже се пред комисијом коју образује ТОС.

Трошкове полагања испита сноси лице које полаже стручни испит.

ТОС утврђује програм и начин полагања стручног испита за туристичког аниматора, садржину и начин вођења регистра туристичких аниматора, облик и садржину ознаке туристичког аниматора, као и висину трошкова полагања испита.

Туристички аниматор при обављању послова туристичког аниматора носи прописану ознаку.

2. Специфичне услуге посебних видова туризма

Услуге у ловном туризму

Члан 78.

Услугама у ловном туризму, у смислу овог закона, сматра се организовање и спровођење боравка ловаца-туриста, њихов прихват и смештај, посредовање у организовању и спровођењу лова, изнајмљивање ловачке опреме као и друге услуге везане за боравак ловаца-туриста.

Давалац услуга дужан је да услуге из става 1. овог члана пружа у складу са овим законом и прописима којим се уређује ловство и заштита животне средине.

Услуге у конгресном туризму

Члан 79.

Услугама у конгресном туризму, у смислу овог закона, сматра се скуп туристичких услуга везаних за организовање научних, политичких, стручних, културних, спортских и других скупова, прихват и смештај учесника, приређивање културно-забавних и других манифестација везаних за организацију слободног времена учесника, као и приређивање пратећих приредби (изложбе, презентације производа, продаја производа и др.)

Услуге у омладинском и дечјем туризму

Члан 80.

Услугама у омладинском и дечјем туризму, у смислу овог закона, сматра се организовање и спровођење боравка туриста у омладинским хотелима-хостелима или другим објектима предвиђеним за омладину и децу (студентски и омладински домови, кампови, школе у природи, дечја одмаралишта и др.), као и организовање културно-забавних, музичких, едукативних и других програма и садржаја везаних за боравак младих туриста.

Услуге у сеоском туризму

Члан 81.

Услугама у сеоском туризму, у смислу овог закона, сматра се пружање услуга смештаја и исхране у сеоским домаћинствима, етно објектима и салашима; организовање пешачких тура, брања лековитог биља, јахања, риболова и других тематских активности; дегустација и продаја производа; припремање и услуживање традиционалних јела уз надокнаду; производња и продаја народних рукотворина, као и организовање активности на упознавању наслеђа, начина живота и традиционалне културе сеоских подручја.

3. Услуге изнајмљивања возила

Члан 82.

Услугама изнајмљивања возила (rent a car), у смислу овог закона, сматра се изнајмљивање возила без возача.

Услуге из става 1. овог члана могу пружати предузећа, друга правна лица и предузетници регистровани за обављање ове делатности.

Члан 83.

Возила која су предмет услуга из члана 82. став 1. овог закона не могу бити старија од пет година и морају испуњавати услове утврђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима и прописима о стандардима за поједине врсте возила.

Привредни субјект из члана 82. став 2, који пружа услуге изнајмљивања возила мора имати најмање три регистрована моторна возила, обезбеђено сервисирање и паркинг простор за сва возила.

VII УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ

Појам и субјекти

Члан 84.

Угоститељском делатношћу, у смислу овог закона, сматра се пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране и пића у угоститељским објектима.

Угоститељска делатност је и припрема хране за потрошњу на другом месту и снабдевање корисника том храном (кетеринг).

Члан 85.

Угоститељску делатност може обављати предузеће, друго правно лице, односно предузетник, које је регистровано за обављање те делатности (у даљем тексту: угоститељ).

Поједине угоститељске услуге могу пружати и физичка лица, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 86.

Предузећа, друга правна лица и предузетници који имају одмаралишта и друге објекте за пружање услуга смештаја и исхране запосленима, односно својим корисницима, могу у тим објектима пружати и услуге смештаја и исхране трећим лицима ако су регистровани за обављање угоститељске делатности.

У случају из става 1. овог члана угоститељске услуге врше се под условима и на начин предвиђен овим законом, као и прописима донетим на основу овог закона.

Предузећа, друга правна лица и предузетници из става 1. овог члана дужни су да пружање угоститељских услуга пријаве надлежном органу јединице локалне самоуправе у месту где се те услуге пружају.

Члан 87.

У смислу овог закона не сматра се обављањем угоститељске делатности:

1) пружање услуга смештаја и исхране запосленима и корисницима у одмаралиштима, установама друштвене бриге о деци, здравственим, социјалним, образовно - васпитним и другим сличним установама ако услуге пружају лица запослена у тим установама;

2) пружање услуга исхране и пића запосленима у сопственим просторијама у току процеса рада у привредним субјектима, установама, државним органима и другим организацијама, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама.

Објекти односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати санитарно-хигијенске и здравствене услове, прописане за угоститељски објекат, у делу објекта у коме се те услуге пружају.

Време обављања делатности

Члан 88.

Угоститељ послује током целе године или сезонски.

Угоститељ утврђује период пословања из става 1. овог члана за сваки угоститељски објекат и о сезонском пословању извештава надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Обавезе угоститеља

Члан 89.

Угоститељ је дужан да:

1) на улазу у угоститељски објекат видно истакне врсту и назив угоститељског објекта, као и распоред радног времена и да га се придржава у свом пословању;

2) на улазу у угоститељски објекат видно истакне ознаку врсте и категорије угоститељског објекта, односно посебног стандарда и квалитета услуга, утврђене актом министра;

3) у простору у коме обавља делатност држи акт о упису у одговарајући регистар;

4) у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и пружа услуге према прописаним стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена актом министра;

5) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању назначи врсту и категорију објекта;

6) истакне цене смештаја, пансиона и полупансиона, као и износ боравишне таксе, у соби и на рецепцији, као и да истакне цене хране, пића и напитака на ценовницима, у довољном броју примерака,

који морају бити доступни корисницима услуга на сваком месту где се корисници услужују;

7) се придржава истакнутих, односно објављених цена;

8) за сваку пружену услугу изда прописан рачун, а код пружања услуга смештаја у рачуну исказе износ боравишне таксе;

9) утврди нормативе хране и пића које услужује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини и квалитету према тим нормативима;

10) у угоститељском објекту за смештај уредно и ажурно води књигу гостију;

11) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне у свим собама и апартманима.

Угоститељски објекат

Члан 90.

Угоститељски објекат је посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове за пружање појединих врста угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности.

Члан 91.

Поједине угоститељске услуге се могу пружати ван угоститељског објекта под условима утврђеним овим законом, прописима донетим на основу овог закона, као и прописима којима се уређује заштита животне средине и заштита здравља становника.

Угоститељске услуге из става 1. овог члана јесу:

1) припремање и точење топлих и хладних напитака путем аутомата у јавним и пословним просторима и зградама;

2) повремено пружање услуга припремања и служења хране и пића на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и сл.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе одређује врсте услуга, простор, место на коме се могу пружати, као и време трајања и издаје одобрење за вршење услуга из става 1. овог члана.

Услуге из става 1. овог члана могу се пружити на простору заштићеног природног добра или на простору непокретног културног добра и његове заштићене околине, по претходно прибављеној сагласности лица које управља тим добром.

Угоститељ је дужан да на месту на коме повремено пружа угоститељске услуге из става 2. тачка 2. овог члана држи акт о упису у одговарајући регистар као и акт којим му је одобрено обављање делатности на том месту.

Услуге у покретном објекту

Члан 92.

Поједине угоститељске услуге могу се пружати и у покретном објекту.

Објекат из става 1. овог члана је објекат који се може премештати из једног места у друго сопственим погоном или вучом - наменска возила, пловни и плутајући објекти.

Покретни објекат не сматра се објектом из члана 90. овог закона.

У наменским возилима из става 2. овог члана, могу се услуживати животне намирнице у оригиналном паковању, припремљени оброци у конфекционираним стању и оригиналној амбалажи, као и пића у оригиналној амбалажи или на точење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

Министар у споразуму са министром здравља прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове које морају испуњавати објекти из става 1. овог члана, врсте и начин пружања угоститељских услуга у тим објектима.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе утврђује просторе на којима се могу пружати услуге у наменским возилима и издаје одобрење за пружање угоститељских услуга из става 1. овог члана.

Врсте угоститељских објеката

Члан 93.

Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају и према организационо-техничким карактеристикама, угоститељски објекти могу бити:

- 1) угоститељски објекти за смештај;
- 2) угоститељски објекти за пружање услуга исхране и пића;
- 3) кетеринг објекти.

Угоститељски објекти за смештај су објекти у којима се пружају услуге смештаја, исхране и пића и друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја.

Угоститељски објекти за пружање услуга исхране и пића су објекти у којима се припремају и услужују топла и хладна јела, пића и напаци, или се услужују само пића и напаци.

Кетеринг објекти су објекти у којима се припремају оброци у централним јединицама за потрошњу на другом месту (у превозним средствима, на приредбама и сл.) и из којих се врши снабдевање корисника том храном.

Члан 94.

Угоститељски објекат носи ознаку врсте објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана угоститељски објекат може носити ознаку две врсте објекта, ако за сваку врсту испуњава прописане услове.

Разврставање угоститељских објеката у категорије

Члан 95.

Хотел, мотел, пансион, туристички апартман и камп из групе угоститељских објеката за смештај и ресторан из групе угоститељских објеката за пружање услуга исхране и пића, разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката у погледу уређења, опреме, спољњег изгледа и усаглашености са околином, квалитета услуга и одржавања објекта и опреме.

Угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати и по посебним стандардима и садржајима услуга које се у њему пружају.

Члан 96.

Угоститељ не може да отпочне обављање угоститељске делатности у објекту из члана 95. став 1. овог закона пре него што му надлежни орган одреди категорију.

Категорију угоститељског објекта из члана 95. став 1. овог закона као и посебне стандарде и садржаје услуга у објекту хотел из члана 95. став 2. овог закона, актом одређује министар на захтев угоститеља.

Акт о одређивању категорије угоститељског објекта доноси се на предлог комисије за одређивање категорије угоститељских објеката, коју образује министар.

Комисија проверава испуњеност прописаних услова за разврставање угоститељских објеката у категорије, сачињава записник о своме раду и даје министру предлог за разврставање угоститељског објекта у одговарајућу категорију.

Акт о одређивању категорије угоститељског објекта из става 2. овог члана је коначан у управном поступку.

Кадрови

Члан 97.

Угоститељ који обавља делатност у угоститељским објектима који подлежу обавези категоризације из члана 95. став 1. овог закона мора имати запослено лице - руководиоца објекта.

Руководилац у угоститељском објекту хотел и мотел мора имати најмање вишу стручну спрему угоститељског усмерења, знање најмање једног страног језика и најмање три године радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

Руководилац објекта у осталим објектима који подлежу обавези категоризације мора имати најмање средњу стручну спрему угоститељског усмерења, знање једног страног језика и најмање годину дана радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

У угоститељском објекту хотел и мотел мора бити запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

Ако угоститељ предузетник лично води пословање угоститељског објекта из ст. 2. и 3. овог члана мора испуњавати услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

Поступак разврставања угоститељских објеката у категорије

Члан 98.

Акт о одређивању категорије угоститељског објекта из члана 96. став 2. овог закона доноси се са важношћу од пет година.

Угоститељ је дужан да у угоститељском објекту држи акт о одређивању категорије тог објекта.

Ако се у року за који је донет акт о одређивању категорије угоститељског објекта промени субјект који обавља делатност у том објекту, нови субјект који ће обављати делатност дужан је да прибави акт о одређивању категорије пре почетка рада у својству категорисаног објекта.

Ако се у року из става 1. овог члана одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта која му је одређена у погледу уређења, опремљености, квалитета услуга и одржавања, угоститељ је дужан да у року од осам дана поднесе захтев ради разврставања објекта у нижу категорију.

Акт о промени категорије доноси се и кад угоститељски објекат испуни услове за вишу категорију, на захтев угоститеља.

Промена категорије угоститељског објекта врши се на начин и по поступку прописаним за одређивање категорије угоститељског објекта.

Угоститељ сноси трошкове одређивања категорије угоститељског објекта.

Висину трошкова из става 7. овог члана утврђује министар и они се плаћају истовремено са подношењем захтева за одређивање категорије угоститељског објекта.

Члан 99.

Министар у споразуму са министром надлежним за послове здравља и министром надлежним за заштиту животне средине прописује минималне услове за изградњу, уређење и опремање, посебне стандарде и садржаје услуга, као и поступак и начин одређивања категорије угоститељских објеката.

Регистар категорисаних угоститељских објеката

Члан 100.

Министарство води регистар категорисаних угоститељских објеката.

У регистар из става 1. овог члана уписује се:

- 1) фирма, пословно седиште и адреса подносиоца захтева за одређивање категорије угоститељског објекта;
- 2) врста, назив и адреса категорисаног објекта;
- 3) категорија угоститељског објекта, као и посебан стандард односно садржај услуга за објекте хотел;
- 4) број и датум донетог акта о одређивању категорије угоститељског објекта;
- 5) промена категорије, односно посебног стандарда и садржаја услуга за објекте хотел, за време важења акта о одређивању категорије, односно после истека његове важности;
- 6) престанак обављања делатности у категорисаном објекту.

Сваку промену података из става 2. тач. 1, 2. и 6. овог члана угоститељ је дужан да пријави министарству у року од 15 дана од дана настанка промене.

Престанак акта о одређивању категорије угоститељског објекта

Члан 101.

Акт о одређивању категорије угоститељског објекта престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донет;
- 2) ако дође до промене субјекта који обавља угоститељску делатност у категорисаном објекту;
- 3) променом категорије угоститељског објекта из члана 98. ст. 4. и 5. овог закона;
- 4) на захтев угоститеља.

Ако угоститељ до истека рока важења акта о одређивању категорије није поднео захтев за поновно одређивање категорије,

угоститељски објекат ће бити брисан из регистра категорисаних угоститељских објеката.

У случају из става 1. тачка 4. овог члана, министар доноси акт о брисању угоститељског објекта из регистра категорисаних угоститељских објеката.

Пружање услуга смештаја и исхране у домаћој радиности

Члан 102.

Физичко лице може пружати угоститељске услуге смештаја и изнајмљивати туристима куће, станове, апартмане и собе за одмор, чији је власник до највише 30 лежаја, као и пружати угоститељске услуге припреме и услуживања хране и пића туристима.

Члан 103.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге из члана 102. овог закона мора испуњавати прописане здравствене услове и редовно обављати прописане здравствене прегледе у складу са посебним законом којим се уређује област заштите становништва од заразних болести.

Куће, станови, апартмани и собе које физичка лица изнајмљују морају испуњавати прописане санитарно-хигијенске услове и бити категорисане.

Физичка лица могу пружати услуге исхране само туристима којима пружају услуге смештаја.

Члан 104.

Категорију куће, стана, апартмана и собе, на захтев физичког лица, одређује надлежни орган јединице локалне самоуправе, као поверени посао.

Акт из става 1. овог члана издаје се у року од 30 дана од дана подношења захтева са важношћу од пет година.

Одредбе члана 96. ст. 3. и 4. и члана 98. овог закона сходно се примењују на поступак категоризације и промену категорије кућа, станова, апартмана за одмор и соба.

Против акта надлежног органа јединице локалне самоуправе може се у року од 15 дана од дана пријема акта изјавити жалба министарству.

Трошкове одређивања категорије кућа, станова, апартмана и соба, сноси подносилац захтева.

Члан 105.

Физичко лице издаје куће, станове, апартмане и собе преко локалне туристичке организације, туристичке агенције или привредног субјекта регистрованог за обављање угоститељске делатности, на основу уговора.

Уговор из става 1. овог члана физичко лице доставља, ради евидентирања, надлежном органу јединице локалне самоуправе.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води регистар категорисаних кућа, станова, апартмана и соба.

Члан 106.

Физичка лица која пружају услуге из члана 102. овог закона дужна су да:

1) у свакој кући, стану и апартману и соби која се издаје туристима истакну прописану ознаку категорије одређену актом надлежног органа;

2) одржавају просторије и опрему и пружају услуге према прописаним стандардима за категорију куће, стана, апартмана и собе, која им је одређена актом надлежног органа;

3) видно истакну цене услуга које пружају и износ боравишне таксе и придржавају се тих цена;

4) утврде нормативе хране ако пружају услуге исхране и придржавају се тих норматива;

5) воде евиденцију гостију.

Садржај евиденције из става 1. тачка 5. овог члана прописује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Пружање услуга смештаја и исхране у сеоским туристичким домаћинствима

Члан 107.

Физичко лице у домаћинству на сеоском подручју које је организовано као сеоско туристичко домаћинство може пружати угоститељске услуге смештаја, као и припремања и услуживања хране и пића туристима, до највише 30 лежаја.

Сеоско туристичко домаћинство може пружати услуге припремања и услуживања хране и пића из претежно властите производње и дегустације сопствених производа домаћинства организованим туристичким групама које не користе услуге смештаја.

У сеском туристичком домаћинству могу се продавати сопствено израђене народне рукотворине, као и организовати активности на упознавању наслеђа, начина живота и традиционалне културе сеоских подручја.

На пружање услуга у сеоском туристичком домаћинству, сходно се примењују одредбе члана 103. ст. 1. и 2, чл. 104. и 105. и члана 106. тач.1) -3).

Члан 108.

Министар у споразуму са министром надлежним за послове здравља доноси пропис о санитарно-хигијенским условима, начину пружања услуга и поступку и начину одређивања категорије смештајних капацитета у домаћој радиности и сеоских туристичких домаћинстава.

VIII НАУТИЧКА ДЕЛАТНОСТ

Појам и субјекти

Члан 109.

Наутичком делатношћу, у смислу овог закона, сматра се пружање услуга у објектима наутичког туризма, прихват, сервисирање и изнајмљивање пловних објеката наутичког туризма, организовање спортских мотонаутичких активности на води, туристичких крстарења, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма.

Члан 110.

Наутичку делатност може обављати предузће, друго правно лице односно предузетник:

- 1) које је уписано у одговарајући регистар;
- 2) у објектима који испуњавају прописане минималне техничке услове за обављање наутичке делатности (у даљем тексту: објекти наутичког туризма).

Врсте објеката наутичког туризма

Члан 111.

Објекти наутичког туризма јесу: прихватни и пловни објекти наутичког туризма.

Прихватним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат инсталиран на обали и води који служи за прихват, снабдевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката.

Пловним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат са техничким карактеристикама предвиђеним за наутичко-туристичке активности.

Члан 112.

Прихватни објекти наутичког туризма, у смислу овог закона, јесу: наутичка сидришта, пристане, туристичка пристаништа (домаћа и међународна) и марине.

Пловни објекти наутичког туризма, у смислу овог закона, јесу: рекреативни пловни објекти, излетнички пловни објекти, туристичке јахте и пловни објекти за туристичка крстарења.

Разврставање објеката наутичког туризма у категорије

Члан 113.

Марине из групе прихватних објеката наутичког туризма и туристичке јахте и пловни објекти за туристичка крстарења из групе пловних објеката наутичког туризма, разврставају се у категорије у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката у погледу врсте и квалитета услуга које пружају.

Категорија објекта наутичког туризма, из става 1. овог члана, одређује се актом министра, на захтев лица које обавља наутичку делатност.

Акт о одређивању категорије објекта наутичког туризма доноси се на предлог комисије за категоризацију објеката наутичког туризма, коју именује министар.

Комисија проверава испуњеност прописаних услова за разврставање објеката наутичког туризма у категорије, сачињава записник о своме раду и даје министру предлог за разврставање објекта у одговарајућу категорију.

Трошкове поступка сноси подносилац захтева.

Висину трошкова из става 5. овог члана утврђује министар и они се плаћају истовремено са подношењем захтева за одређивање категорије објекта наутичког туризма.

Акт из става 2. овог члана је коначан у управном поступку.

Обавезе лица које обавља наутичку делатност

Члан 114.

Лице које обавља наутичку делатност је дужно да:

- 1) делатност обавља у складу са прописаним стандардима;
- 2) кориснику стави на располагање писано обавештење о техничким карактеристикама пловних објеката које изнајмљује, потписано и оверено од овлашћеног лица;
- 3) на улазу у сваки објект наутичког туризма истакне прописану ознаку врсте и категорије објекта;

4) у објекту наутичког туризма држи акт о одређивању категорије.

Члан 115.

Акт о одређивању категорије објекта наутичког туризма издаје се са важношћу од пет година.

На промену категорије објекта наутичког туризма, вођење и садржај регистра категорисаних објеката наутичког туризма, као и престанак акта о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе члана 98. ст. 3 - 6. и чл. 100. и 101. овог закона.

Члан 116.

Министар у споразуму са министром надлежним за послове саобраћаја прописују минималне услове за изградњу, уређење и опремање, као и поступак и начин одређивања категорије објеката наутичког туризма.

IX НАДЗОР

Члан 117.

Надзор над извршавањем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, врши министарство.

Инспекцијски надзор министарство врши преко туристичких инспектора.

Инспекцијски надзор врши и министарство надлежно за послове здравља, преко санитарних инспектора, у делу којим се уређује утврђивање испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и у објектима, односно просторијама у којима се пружају угоститељске услуге смештаја и исхране у домаћој радиности, министарство надлежно за послове финансија, у погледу начина утврђивања и наплате боравишне таксе и туристичке накнаде, као и министарство надлежно за послове саобраћаја у делу у коме се уређује наутичка делатност.

Члан 118.

Туристички инспектор приликом вршења надзора мора имати службену легитимацију и ознаку.

Министар прописује образац службене легитимације и изглед ознаке.

Члан 119.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

1) контролише испуњеност прописаних услова за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) врши контролу пружања услуга у објектима у погледу придржавања прописаних стандарда за одобрену категорију;

3) утврђује идентитет запослених код правних лица, предузетника као и физичких лица која обављају делатности и пружају услуге уређене овим законом;

4) прегледа просторије у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања правног лица, предузетника или физичког лица;

5) врши контролу наплате и уплате боравишне таксе из члана 38. став 2, чл. 39. и 40. овог закона.

Туристички инспектор је овлашћен да:

1) привремено забрани обављање делатности правном лицу, предузетнику и физичком лицу које обавља делатност путничких, односно туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност и пружа услуге у складу са овим законом, а није уписано у одговарајући регистар;

2) привремено забрани обављање послова организовања туристичких путовања предузећу које обавља послове без лиценце или престане да испуњава услове на основу којих је издата лиценца;

3) привремено забрани обављање угоститељске делатности, делатности путничких односно туристичких агенција или наутичке делатности уколико објекат, просторија и простор не испуњавају прописане минималне техничке и друге законом прописане услове за обављање тих делатности;

4) привремено забрани рад у угоститељском објекту односно објекту наутичког туризма лицу које у овим објектима послује без одређене категорије;

5) привремено забрани рад у угоститељском објекту у категорији која му је одређена ако уређење, опрема или услуге у објекту одступају од прописаних стандарда за ту категорију, а угоститељ у прописаном року није поднео захтев за разврставање у нижу категорију;

6) привремено забрани рад лицу које обавља делатност путничких односно туристичких агенција односно угоститељску делатност а нема обезбеђена стручна лица која испуњавају услове из члана 55. и члана 97. овог закона;

7) привремено забрани пружање услуга смештаја и исхране у домаћој радиности и у сеоским туристичким домаћинствима када утврди да физичко лице издаје туристима куће, станове, апартмане и собе, који нису категорисани у складу са одредбама овог закона или их не издаје преко овлашћеног лица;

8) привремено забрани обављање делатности правном лицу, предузетнику, односно физичком лицу у случајевима када се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;

9) обавести надлежни инспекцијски орган у случају да давалац услуга смештаја није извршио обавезу из члана 38. став 3. и члана 40. овог закона;

10) нареди повраћај више наплаћене цене у односу на истакнуте, односно уговорене цене;

11) изрекне новчану казну на лицу места;

12) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

Инспектор ће решењем утврдити време трајања привремене забране обављања делатности, односно послова, као и рок у коме су лица која обављају делатности и пружају услуге утврђене овим законом дужна да отклоне недостатке због којих је мера изречена.

Министру се може изјавити жалба против решења туристичког инспектора, која се подноси у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба изјављена на решење из става 4. овог члана не одлаже његово извршење.

Члан 120.

Ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружања услуга, односно рада у објекту ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне.

Х КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 121.

Новчаном казном од 80.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1) обавља послове организовања туристичких путовања без лиценце (члан 58.);

2) обавља делатност у угоститељском објекту који подлеже обавези категоризације, а да му надлежни орган није одредио категорију или у категорији која му није одређена актом надлежног органа (члан 96. став 1. и члан 98. став 3);

3) пружа услуге наутичког туризма у објекту који послује без категорије или у категорији која му није одређена (члан 113. став 1. и члан 115. став 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 20.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 2) и 3) овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 40.000 до 200.000 динара.

Члан 122.

Новчаном казном од 40.000 до 300.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1) формира и наплаћује различите цене домаћим и страним држављанима (члан 4.);

2) самостално обрачунава или наплаћује појединачне услуге за једно исто туристичко путовање (члан 51. став 3);

3) обавља делатност путничких, односно туристичких агенција, угоститељску или наутичку делатност у објектима и просторијама који не испуњавају прописане услове за обављање тих делатности (члан 54. ст. 1. и 2, члан 90. и члан 110. тачка 2.);

4) обавља делатност путничких, односно туристичких агенција, односно послове организовања туристичких путовања, или угоститељску делатност у објектима који подлежу обавези категоризације а нема запослена стручна лица која испуњавају услове из члана 55. ст. 1, 2. и 3, члана 59. став 1. тачка 2. и члана 97;

5) нема полису осигурања или обезбеђена средства која се воде на посебном динарском или девизном рачуну или гаранцију банке из члана 59. став 1. тачка 5. и користи их супротно члану 59. ст. 2. и 3;

6) не утврди опште услове путовања и не обезбеди програм путовања у писаној форми у складу са постојећим прописима (члан 63. став 1);

7) ако се не придржава утврђених општих услова путовања и програма путовања, осим ако је у договору са путником вратило разлику између цене путовања и стварно пружених услуга (члан 64. став 1.);

8) не изврши путнику повраћај разлике између цене путовања и стварно пружених услуга у року из члана 64. став 2;

9) не назначи својство посредника у продаји аранжмана организатора путовања и путнику не стави на располагање програм и опште услове путовања организатора путовања у писаној форми (члан 65.);

10) приликом пружања услуге изнајмљивања возила, користи возила која не испуњавају прописане услове (члан 83. став 1);

11) пружа угоститељске услуге у покретном објекту који не испуњава прописане услове (члан 92. став 5) ;

12) одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта и објекта наутичког туризма, која му је одређена, а није у прописаном року поднео захтев за разврставање у нижу категорију (члан 98. став 4. и 115. став 2);

13) не пружа услуге наутичког туризма према прописаним стандардима (члан 114. став 1. тачка 1);

14) не поступи по решењу туристичког инспектора (члан 119.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 6.000 до 15.000 динара.

За прекршај из става 1. тач. 1) до 4) и 8) до 13) казниће се предузетник новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

Члан 123.

Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1) не наплати боравишну таксу истовремено са наплатом услуге смештаја (члан 38. став 2);

2) у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе (члан 39.);

3) не уплати средства боравишне таксе надлежном органу у прописаном року (члан 40.);

4) поступа супротно члану 66. ст. 1. и 2;

5) не пријави у року промену података који се уписују у регистар (члан 62. став 3, члан 100. став 3. и члан 115. став 2.);

6) у општим условима путовања и програму путовања нису садржани сви прописани елементи (члан 63. ст. 3. и 4.);

7) за послове туристичког водича, локалног туристичког водича или туристичког аниматора ангажује лице које не испуњава услове из члана 69. став 1, члана 73. став 2. и члана 76;

8) не испуњава услове из члана 83. став 2;

9) не пријави надлежном органу локалне самоуправе пружање угоститељских услуга из члана 86. став 1. овог закона (члан 86. став 3);

10) на улазу у угоститељски објект не истакне врсту и назив угоститељског објекта (члан 89. тачка 1);

11) у писаном, говорном или визуелном јавном оглашавању не назначи врсту и категорију објекта која му је одређена актом министра (члан 89. тачка 5) ;

12) поступа супротно одредбама члана 89. тачка 9) овог закона;

13) у угоститељском објекту за смештај не води књигу гостију или је води неуредно и неажурно (члан 89. тачка 10).

14) пружа угоститељске услуге изван угоститељског објекта супротно члану 91. овог закона;

15) пружа угоститељске услуге у покретном објекту супротно члану 92. ст. 4. и 6. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу од 1.000 до 3.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 124.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) пружа услуге туристичког водича, локалног туристичког водича или туристичког аниматора а не испуњава прописане услове из члана 69. став 1, члана 73. став 2. и члана 76;

2) издаје куће, станове, апартмане и собе које нису категорисане или које не испуњавају прописане санитарно-хигијенске услове (члан 103. став 2. и члан 107. став 4);

3) пружа услуге исхране лицима којима не пружа услуге смештаја (члан 103. став 3);

4) издаје куће, станове, апартмане и собе супротно одредбама члана 105. став 1. и и члана 107. став 4. овог закона;

5) не достави надлежном органу уговор из члана 105. став 2. или поступа супротно одредбама члана 106. овог закона.

Члан 125.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

1) кориснику услуга не стави на располагање опште услове путовања и програм путовања у писаној форми или писано обавештење о техничким карактеристикама пловних објеката наутичког туризма, потписано и оверено од овлашћеног лица (члан 63. став 5. и члан 114. став 1. тачка 2);

2) не пријави туристичко путовање надлежном одељењу туристичке инспекције (члан 66. став 3);

3) није известио надлежни орган локалне самоуправе о сезонском пословању угоститељског објекта (члан 88. став 2);

4) у пословници туристичке агенције, у угоститељском објекту не држи акт о упису у регистар (члан 54. став 5. и члан 89. тачка 3), а у категорисаном угоститељском објекту и објекту наутичког туризма акт о одређивању категорије (члан 98. став 2. и 114. став 1. тачка 4);

5) на улазу у угоститељски објекат или објекат наутичког туризма не истакне прописану ознаку врсте и категорије објекта (члан 89. став 1. тачка 2) и члан 114. став 1. тачка 3);

6) на улазу у пословницу туристичке агенције или угоститељски објекат не истакне распоред радног времена и не

придржава га се у свом пословању (члан 54. став 4. и члан 89. тачка 1) или поступа супротно одредбама члана 89. тач. 4), 6), 7), 8) и 11).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 2.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 5.000 до 20.000 динара.

Члан 126.

Новчаном казном од 1.000 до 3.000 динара казниће се за прекршај туристички водич, односно локални туристички водич који не носи легитимацију и прописану ознаку туристичког водича (члан 68. став 2. и члан 74. став 1).

XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 127.

ТОС почиње са радом даном уписа у одговарајући регистар, када престаје са радом Туристичка организација Србије основана Законом о туризму ("Службени гласник РС", бр. 35/94 и 48/99).

Даном почетка рада, ТОС преузима права, обавезе, средства и запослене у Туристичкој организацији Србије.

Члан 128.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе донеће пропис из члана 36. став 1. у року од три месеца од утврђивања највишег и најнижег износа таксене тарифе за сваку категорију туристичког места из члана 36. став. 2. овог закона.

ТОС ће утврдити програм и начин полагања стручног испита за туристичке аниматоре у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 129.

Предузећа, правна лица и предузетници који обављају делатност путничких односно туристичких агенција, угоститељску делатност, наутичку делатност и пружају услуге у туризму, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Лиценце организатора путовања издате до дана ступања на снагу овог закона важиће до истека рока из става 1. овог члана.

Члан 130.

Предузећа и друга правна лица која на дан ступања на снагу овог закона имају одмаралишта и друге објекте за пружање угоститељских услуга запосленима, односно корисницима, дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 131.

Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 132.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се:

1) Правилник о разврставању, минималним условима и категоризацији угоститељских објеката ("Службени гласник РС", број 66/94);

2) Правилник о ближим условима опремања пословних просторија као и услови за лица која обављају послове туристичког посредовања ("Службени гласник РС", број 57/94);

3) Правилник о програму и начину полагања стучног испита за туристичког водича ("Службени гласник РС", број 57/94);

4) Правилник о садржају и начину вођења евиденције и о облику легитимације и ознаци туристичког водича ("Службени гласник РС", број 57/94);

5) Правилник о врстама, минималним условима и категоризацији објеката наутничког туризма ("Службени гласник РС", број 69/94);

6) Правилник о ближим условима и начину издавања лиценце за послове организовања туристичких путовања ("Службени гласник РС", број 5/2000).

Члан 133.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 35/94 и 48/99).

Члан 134.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".